

ORKLAND
KOMMUNE

Reindrift, areal og konsekvensutredninger i Orkland

Reindriftskonferansen 6. juni 2024

Ingrid Voll, fagleder plan

Skal snakke litt om

- Orkland
- Trollheimen sijte og arealplan
- Arealforvaltning og utfordringer

- Meg selv: Planlegger fra NLH, i Orkdal siden 2005, før det på plankontoret for Oppdal, Midtre Gauldal og Rennebu. Var med da Rennebu bestemte seg for åpne opp for enda mer hyttebygging på Nerskogen rundt ca år 2000

Orkland

- Sør og vest i Trøndelag, frivillig sammenslåing fra 01.01.2020
- Litt over 18 000 innbyggere
- 1906 km² (Steinkjer 21122 km², Verdal 1548 km²)
- 4573 fritidsbygninger (så vidt foran Oppdal)

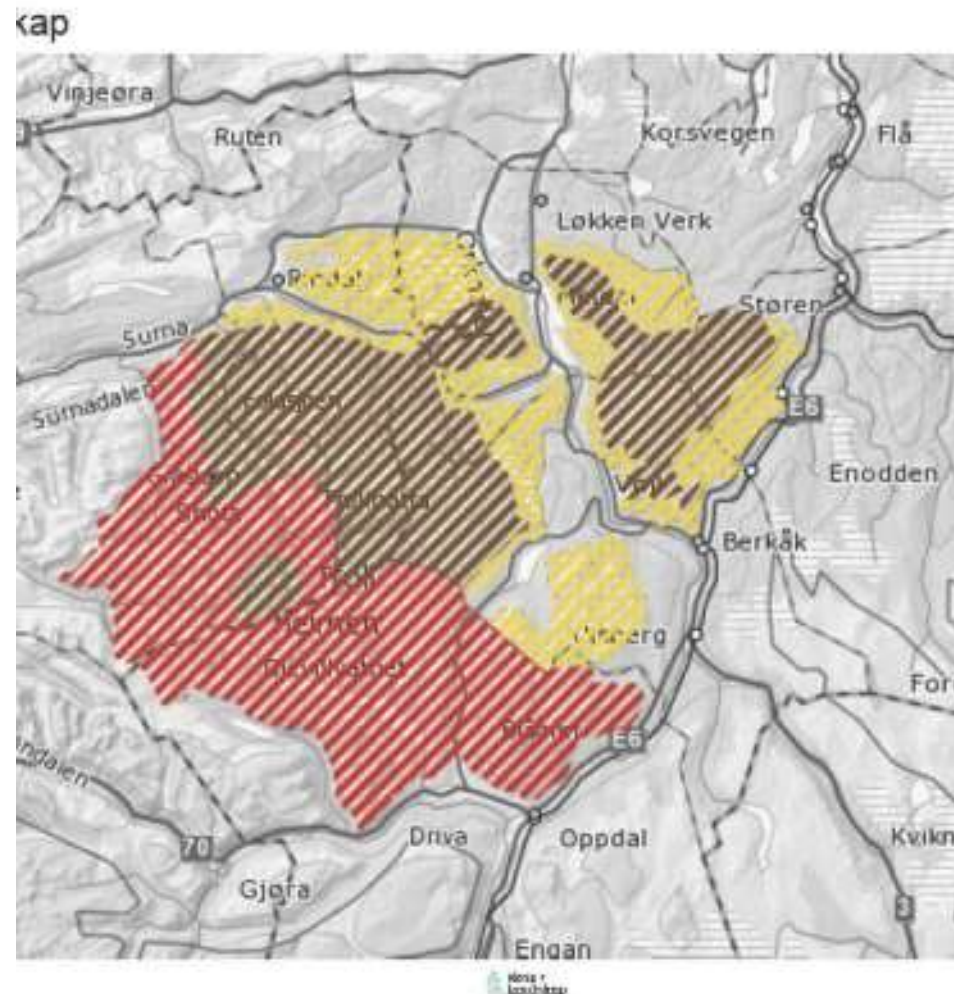

Trollheimen reinbeitedistrikt sør i kommunen

Vinterbeite øst for Orkla

Sommerbeite i Trollheimen (vest for
Orkla)

Midtre Gauldal, Rennebu, Oppdal,
Sunndal, Surnadal, Rindal og Orkland

Oppdragsgiver: Rennebu, Midtre Gauldal, Orkland, Rindal og Oppdal kommuner

Emne: Effekt av inngrep og forstyrrelser på utmarksbeite (tamrein og husdyr)

Dato: 20.12.2021

Beitebruken i Trollheimen

Kommunestyret har vedtatt at denne rapporten skal legges til grunn for planer og saksbehandling

Samtidig åpner KPA opp for fortetting i eksisterende byggeområder for fritidsbebyggelse

I Orkland: Lite sau og storfe på utmarksbeite

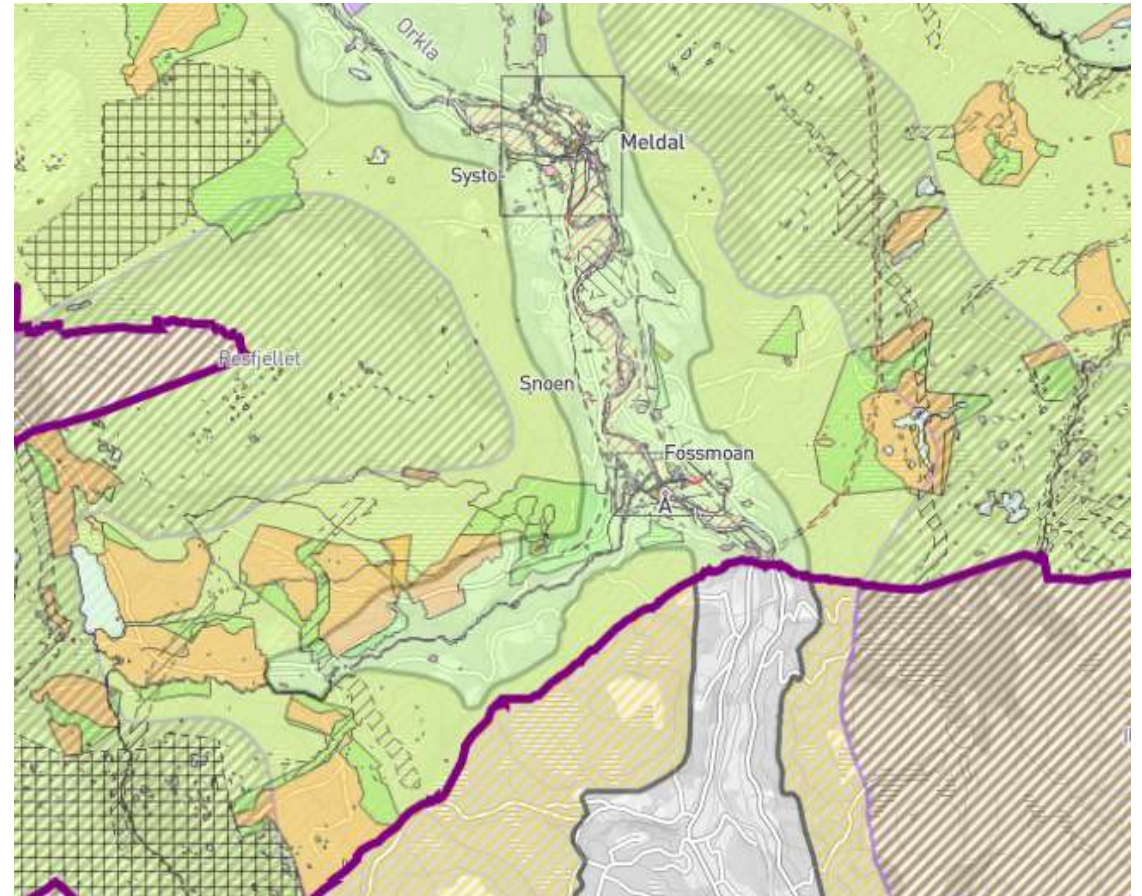

Våre plansaker

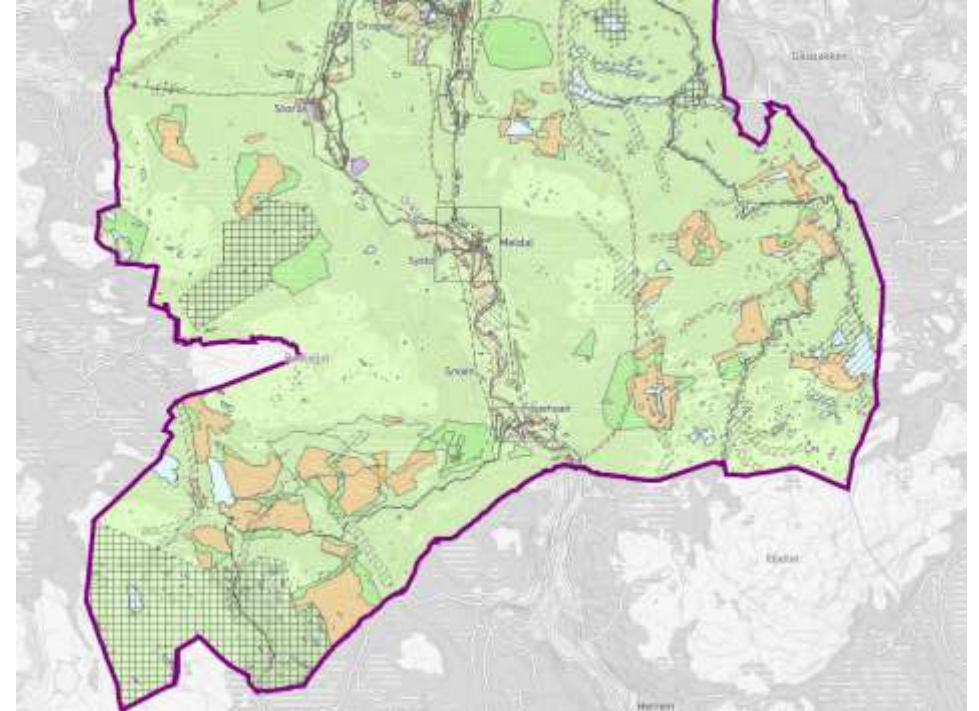
- Kommuneplanens arealdel, vedtatt i 2023
- Reguleringsplaner for fortetting og vegbygging i eksisterende, regulerte hytteområder. Ønske om strøm, veg, vann, avløp
- Ønske om rekreasjonsløype for snøskuter i og ved vinterbeiteområdene

Hyttebygging over mange ti-år

- Meldal kommunes satsing på hytteutbygging som næring har i stor grad foregått i Resdalen som er nord i Trollheimen og i Hølsjøområdet på østsida (vinterbeite)

- Det aller meste av grunnen i Meldal og Orkland er privat, stort sett fordelt på gårdbrukerne. Få rene utmarkseiendommer
- Reineierne er også grunneiere

KPA Meldal 2017

Erfaringer (mest Meldal)

Har hatt reguleringsplan for hyttebygging i seterområde til avgjørelse i departementet (lenge siden). Kompromissløsning.

Utfordringene/dialogen har svingt i forhold til hvem som har vært saksbehandlere på Røros

Det er viktig med god dialog og gjensidig tillit mellom reindriftsforvaltninga, næringa, kommunen og grunneierne.

Meldal har god erfaring med direkte dialog med reindriftsutøverne. Kan de bli gissel? Flere flyttleier i vår KPA enn i DOK

Krav om konsultasjon har bidratt til mer kunnskap i kommuneadministrasjonen.

I forbindelse med kommuneplanrevisjonen hadde vi møte med reinbeiteforeningen (sammenslutning for grunneiere som leier ut reinbeite). Nyttig

Næringa har blitt mer åpen de senere åra. Info om kalvingstid mv bidrar til større forståelse blant folk flest

Eks. innlegg på facebookgruppe
for Resdalen 27.04. i år

“Nå er allerede de første sporene etter
nyfødt kalv observert, og det betyr at
kalvingstiden har begynt for rein i
Trollheimen...osv

Toppturer på ski langt utover
våren/sommeren forstyrres

Foto: M.B. Renander

Rekreasjonsløype for snøskuter

Fortetting og vinterveger i eksisterende hytteområde

- Krav om helhetlig vurdering av konsekvensene for reindrifta. Krevende!
- Finnes rett kompetanse, dvs kompetanse som har legitimitet i begge «leire»?

Flere hytter i eller inntil beiteområdene

- Økt ferdsel fra hytteområder, pga flere hytter eller økt bruk pga lettere adkomst og høyere standard?
- Samla belastning? Går over kommunegrensene, men hvor langt utover? Kan ende opp med kvalifisert gjetting
- Hva er tålegrensa? Er den allerede passert noen steder?
- Er det på tide å innta «bedre-føre-var-holdning»?

- Her er det mye fag – og ikke minst politikk

Vanlige argumenter fra grunneiere (og politikere)

- Her har ingen sett rein! Karta stemmer ikke!
- Hvorfor skal ei lita næring/få personer få bestemme over grunneierne?
- Reinen blir ikke forstyrret av snøskutertrafikk! Jf transport til hytter uten vinterveg
- Gårdbrukere og reieiere er i samme båt, hvis alle jenger seg litt blir det bra
- Vi vil ha flere hyttetomter som en reserve for framtida, det er ikke sikkert at de blir bebygd

Terrenginngrep/bygging eller ferdsel som er problemet?

- Kommunen har fått forståelse for at ferdselen som er et resultat av utbygginga og tilrettelegginga er problemet
- Trollheimen landskapsvernområde og Turistforeningens rutenett
- På svensk side av Sylene stenges turisthytte mm

Fra kommunale til private planer

Meldal kommune stod for det meste av reguleringsplanarbeid for hytteområder til langt inn på 2000-tallet. (Hyttенæring var prioritert i Meldal)

Nå møter private forslagstillere ei lang liste med utredningskrav, konsekvenser for reindrift er bare en del av det. Dette gjelder også for reguleringsplaner som er i tråd med kommuneplanens arealdel.

Framover?

- Det blir snart slutt på at grunneiere på egen hånd fremmer planforslag for utbygging på egen eiendom. Til det er utredningkrava for store/tyngende og inntektene for usikre. Orkland ligger ikke på noen pristopp. Forskjeller sjø/fjell
- Bremsen vil bli satt på i reinbeiteområdene. Handler ikke bare om reinbeite, men også i særlig grad om den sørsamiske kulturen
- For tungrodd å få rettet opplagte feil i reindrifskarta i DOK

**ORKLAND
KOMMUNE**